

7/8050

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.12.0.A.SGB.0.03.610/ 2927
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

..../06/2009
27 TEMMUZ 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:01.06.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02- 13338 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Adana Milletvekili Tacidar SEYHAN' a ait 7/8042, Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL' e ait 7/8043, İzmir Milletvekili Abdurrezzak ERTEN' e ait 7/8044 ve 7/8045, Mersin Milletvekili Ali OKSAL' a ait 7/8046, Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU' ya ait 7/8047 ve 7/8048, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT' a ait 7/8049 ve İstanbul Milletvekili Sebahat TUNCEL' e ait 7/8050 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/8042 (2 sayfa)
- 2- Görüş 7/8043 (3 sayfa)
- 3- Görüş 7/8044 (3 sayfa)
- 4- Görüş 778045 (3 sayfa)
- 5- Görüş 7/8046 (2 sayfa)
- 6- Görüş 7/8047 (1 sayfa)
- 7- Görüş 778048 (1 sayfa)
- 8- Görüş 7/8049 (1 sayfa)
- 9- Görüş 7/8050 (3 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

Esas no : 7/8050

14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü yaklaşırken bir yandan tarımsal alanda geçici mevsimlik işçilerin yaşadığı sorunlar, diğer yandan da toprak sahibi çiftçilerin üretim ve teşvik konularında yaşadıkları sıkıntılar Türkiye'de tarım ve çiftçilik sektöründeki sorunları açıkça ortaya çıkarmaktadır. Türkiye'de kırsal kesimde yaşayanlar halen nüfusun yüzde 35' ini, toplam işgücünün ise yüzde 43' ünü oluşturmaktadır. Bu nedenle kırsal kesimde yaşayan ve geçimini tarımla sağlayan nüfusun sorunları, sadece ekonomik nedenlerle değil sosyal bakımdan da üzerine düşünülmesi gereken sorunlardır.

Türkiye tarım sektörünün geçmişten bu yana birikmiş, çözüm bekleyen bir çok sorunu vardır. Örneğin, Türkiye'de tarımsal üretim planlaması yoktur. Üretim süreci plansız, programsız, dağınık ve belirsizdir. Üreticiler ise tamamen örgütsüzdür. Üretim, tek, tek işletmeler halinde, bireysel, yalnız başlarına ve birbirlerinden kopuk üretim yapan çiftçilerin inisiyatifindedir.

Dünyanın yeniden düzenlendiği bu süreçte Türkiye ve tarımı da buna koşut olarak yeniden yapılandırılmaktadır. Bu yeniden yapılandırma Türkiye tarımını tahrip etmekte, çiftçiliği ortadan kaldırıp yerine şirket tarımcılığını ikame edecek politikalar adım, adım uygulanmaktadır. Oysa tarım bir kültür ve yaşama biçimidir. Şirketlere bırakılamayacak kadar, hem üreticiler hem de tüketiciler açısından yaşamsal önemdedir.

Tarım ve narenciye sektörüyle geçiminin önemli bir kısmını sağlayan Malatyalı çiftçinin de kaderi ortadadır. Malatya'nın her tarafında var olan su sıkıntısı yüzünden, çok sayıda çiftçi gelir kaynağı olan bahçelerini sulayamamaktadır. Battalgazi ve Hanımınçiftliği sakinleri, bahçelerini sulayamadığı için kapı, kapı dolaşıp çözüm yolu aramaya çalışıyor. Çiftçilerin en büyük sorunu sadece suyun olmayışıdır. Malatya'nın ilçe ve beldelerinde su sıkıntı yaşanmaya devam ederse, ciddi şekilde su kavgaları ortaya çıkacaktır. Malatya'da yaşanan bu su sıkıntısının muhatabı olan devlet yetkililerinin çiftçileri bu konuda mutlaka bilinçlendirmeleri ve çözümler üretmeleri gerekmektedir.

Bu temelde;

SORU 1) Tarım alanındaki sorunların çözümüne dair bölgesel spesifik teşvik ve destek projeleri gündeminizde var mı?

CEVAP 1) 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 14. maddesi gereğince ürün yetiştirme bölgelerinin (tarımsal havzaların) belirlenmesi, tarım havzalarının bütünleşmiş (entegre) yönetim sisteminin kurulması, iç ve dış taleplerin projeksiyonu ve bu projeksiyona göre tarımsal desteklerin düzenlenmesine yönelik yapının belirlenmesi amacı ile Bakanlığımız "Türkiye Tarım Havzalarının Tanımlanması, Talep Tahmini ve Tarımsal Karar Destek Sisteminin Oluşturulması" projesini başlatmıştır. Proje kapsamında; tarımsal havzaların tanımlanması yapılmış, havza karar destek sistemi kurulmuş, talep tahmin modeli ortaya konmuş, tarımsal karar destek sistemi kurulmuştur. Sistemin işleyişi ve idamesi ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

SORU 2) Çiftçi birliklerinin daha güçlü ve verimli çalışmaları için günümüz şartlarının gerektirdiği ve Bakanlığınızın aldığı yasal tedbirler hangileridir?

CEVAP 2) Tarımsal üretimin talebe göre planlanması, ürün kalitesinin iyileştirilmesi, pazara geçerli norm ve standartlara uygun ürün sevk edilmesi, ürünlerin ulusal ve uluslar arası

ölçekte pazarlama gücünün artırılması, tarımsal sanayinin sürekliliğinin sağlanması amacı ile ulusal ürün konseyleri kurulmuştur. (pamuk, zeytin zeytinyağı, fındık, turunçgil, çay, süt) Ulusal Hububat Konseyi ve Ulusal Baklagil Konseyi kuruluş çalışmaları devam etmektedir.

SORU 3) Malatya'da yapımı devam eden sulama amaçlı baraj projeleri hangileridir?

SORU 4) Malatya'daki çiftçilerin sulamaya dayalı sorunlarını aşmak için şimdiye kadar neler yapılmıştır? Bundan sonraki somut projeleriniz nedir?

CEVAP 3-4) Çevre ve Orman Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünden sorulara ilişkin olarak, alınan cevabi yazı aşağıda yer almaktadır.

a) Malatya Yarımcahan Sulaması, Genel Müdürlüğümüz 2010-2012 Dönemi Yatırım Programı Tasarısı tekliflerinde değerlendirilecektir.

b) Malatya Kuruçay Boztepe Sulaması 2009 Yılı Yatırım Programında iz bedelle yer almaktadır.

c) Sulama maksatlı Çat barajına takviye maksadıyla ilave su kaynağının bulunması için yapılan çalışmalar neticesinde Adıyaman ili sınırları içerisinde yer alan Şerefhan Deresinin sularının Çat Barajına derive edilmesi ve işletmede bulunan Çelikhan sulamasının su ihtiyacının ise Çat Barajından karşılanması ile ilgili planlama çalışmaları sürdürülmektedir. Ayrıca, yöredeki su kullanımları, yaşanan kuraklık gibi hususlar sebebiyle Çat Barajının hidroloji çalışmaları revize edilmektedir.

d) 1975 yılında işletmeye açılan Medik Barajı zamanla rüsubatla dolarak baraj özelliğini kaybetmiş olup, Tohma çayından gelen sular doğrudan sulama kanallarına verilmektedir. Baraj dolusavağı, kapaklı yapılarak aktif hacminin artırılması maksadıyla proje yapım ihalesi yapılmış olup, proje yapımının tamamlanmasını müteakip inşaat işlerine başlanabilecektir.

e) Malatya İli sınırları içerisinde yer alan planlama ve kesin proje aşamasındaki gölet, ve sulama projeleri ile toplam 26.315 hektar arazinin sulaması öngörülmektedir.

SORU 5) Sulama ve benzeri tarım sorunları hakkında yereldeki çiftçi sendikaları ve meslek odaları ile Bakanlığımızın herhangi bir işbirliği söz konusu mu?

CEVAP 5) Su sıkıntısı yaşanacağı öngörülen bölgelerde ilgililerin katılımıyla toplantılar yapılmaktadır.

SORU 6) Malatya'da kayısı üreticisini tehdit eden 'şakra' virüsünün boyutları hakkında bilgi verir misiniz? Bu virüsün önlenmesi için yapılan çalışmalarınız nelerdir?

CEVAP 6) Bilindiği üzere; Şarka (*Plum pox potyvirus*, PPV), sert çekirdekli meyve ağaçlarının özellikle de Erik, Kayısı, Şeftali ve Nektar'ın en önemli hastalığıdır. Kiraz ve Badem'de hastalığın konukçuları arasındadır. PPV ekonomik olarak en önemli zararlı organizmaların başında gelir. Çünkü ürünün kalite ve kantitesinde direk zarara yol açar. Virüs ile bulaşık ağaçlarda, meyvelerde şiddetli deformasyonlar ve hasat zamanından önce erken döküm olmaktadır. Şiddetli enfeksiyonlarda %100'e varan oranlarda zarar oluşabilmektedir. Bulaşık meyvelerin pazar değeri yoktur. Hastalığın şiddeti konukçu hassasiyetine ve virüs ırkına bağlıdır.

2004 yılında "Ülkesel Şarka" adı altında AZMMAE koordinatörlüğünde 1007 projesi hazırlanmış, Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğümüzün de yer aldığı bu projede bu hastalık varlığı bilinmeyen yerlerde keşif sürveyine varlığı bilinen yerlerde de sınırlandırma sürveyi kapsamına alınmıştır. Bununla ilgili Araştırma Enstitülerinden birer bölge sorumlusu seçilmiştir. Ayrıca ülke koordinatörü tarafından hazırlanan Sürvey Talimatı ve Leaflet'ler 81 vilayetimize Bölge sorumluları tarafından dağıtımı yapılmıştır. Ayrıca ülke koordinatörü tarafından eğitimler alınmış ve her bölgede bilgilendirme eğitimi yapılmıştır. Hem teşkilattaki çalışanlarımızla hem de Araştırma enstitülerindeki bölge sorumluları tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda Adana, Isparta, Bursa gibi bazı illerimizde hastalığın varlığı saptanmış ve hemen bu bahçelerin imhası sağlanmıştır. Bu projedeki esas amaç varlığı bilinen yerlerde bulaşık ağaçların imhası ve varlığı bilinmeyen yerlere de (Malatya, Elazığ, Mut, Urfa, Adıyaman, Iğdır vb.) bulaşmanın engellenmesi amaçlanmıştır. Proje halen devam etmektedir.

Hastalığın en önemli yayılma yollarından birisi bulaşık üretim materyali hareketidir. PPV enfeksiyondan yaklaşık 2-3 yıl sonra yayılmaya başlar. Bu nedenle, virüs yönünden temiz olan Malatya, Elazığ ve Şanlıurfa illerine, sertifikası olmayan ve vegetasyon periyodunda virüs hastalıkları yönünden kontrole tabi tutularak virüsten ari olduğu araştırma kuruluşlarınca belgelendirilmemiş, sert çekirdekli meyve fidanları (Zeytin fidanı dahil) ve aşı gözü, damızlık kalem gibi üretim materyallerinin girişi yasaktır.